

Бердянське управління ГУ ДПС у Запорізькій області повідомляє

Платники Бердянського та Приморського районів спрямували до бюджету понад 3 мільйони екологічного податку

За десять місяців 2019 року бердянські та приморські підприємства сплатили до бюджету 3,3 млн грн екологічного податку. Як зазначила начальниця Головного управління ДПС у Запорізькій області Оксана Федорова, у порівнянні з аналогічним періодом 2018 року надходження зросли на 0,7 млн грн, або на 24,8 відсотка.

Із загальної суми до державної скарбниці спрямовано 1,6 млн грн, до спеціального фонду місцевих бюджетів майже – 1,7 млн гривень.

З початку року більшу частину надходжень забезпечили платники м. Бердянськ – понад 3 мільйони гривень, суб'єкти господарювання Бердянського району перерахували 80,3 тисячі, Приморського району – 198,5 тисячі гривень.

Бердянці та приморчане сплатили 485 тисяч гривень «автоподатку»

За січень-жовтень 2019 року до місцевих бюджетів міста Бердянськ, Бердянського та Приморського районів сплачено 484,9 тисячі гривень транспортного податку.

Як повідомила начальниця Бердянського управління ГУ ДФС у Запорізькій області Оксана Федорова найбільші відрахування "автоподатку" забезпечили власники автомобілів міста Бердянськ – 271,3 тисячі, до скарбниці Бердянського району перераховано 88,6 тисячі, Приморського району – 125 тисяч гривень.

Транспортний податок входить до складу податку на майно та повністю зараховується до місцевих бюджетів тих територій, на яких зареєстроване авто. Варто зазначити, що сплачують транспортний податок і фізичні, і юридичні особи.

За десять місяців цього року від автовласників - юридичних осіб надійшло 367,8 тисячі гривень та 117,1 тисячі – від фізосіб.

Одним з критеріїв для визначення об'єкта оподаткування транспортним податком є вартісна оцінка легкового автомобіля. Оподатковуються легкові автомобілі, з року випуску яких минуло не більше п'яти років (включно) та середньоринкова вартість яких становить понад 375 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня. У 2019 році вартість автівки, що підпадає під оподаткування, складає 1 млн 565 тис. гривень (375 МЗП x 4173).

Тиждень права: платника податків мають знати свої права

З 9 по 13 грудня 2019 року в Україні, згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 року №568-р, буде проходити Всеукраїнський тиждень права. В рамках його проведення, Бердянське управління ГУ ДПС у Запорізькій області, надає роз'яснення з актуальних

питань реалізації прав і свобод людини та правозахисної діяльності в органах ДПС. Отже, розглянемо права платників податків.

Податковим кодексом України (далі – ПКУ) закріплені права платників податків, згідно положень статті 17 платник має право:

- безоплатно отримувати у контролюючих органах, у тому числі і через мережу Інтернет, інформацію про податки та збори і нормативно-правові акти, що їх регулюють, порядок обліку та сплати податків та зборів, права та обов'язки платників податків, повноваження контролюючих органів та їх посадових осіб щодо здійснення податкового контролю;

- представляти свої інтереси в контролюючих органах самостійно, через податкового агента або уповноваженого представника;

- обирати самостійно, якщо інше не встановлено ПКУ, метод ведення обліку доходів і витрат;

- користуватися податковими пільгами за наявності підстав у порядку, встановленому ПКУ;

- одержувати відстрочення, розстрочення сплати податків або податковий кредит в порядку і на умовах, встановлених ПКУ;

- бути присутнім під час проведення перевірок та надавати пояснення з питань, що виникають під час таких перевірок, ознайомлюватися та отримувати акти (довідки) перевірок, проведених контролюючими органами, перед підписанням актів (довідок) про проведення перевірки, у разі наявності зауважень щодо змісту (тексту) складених актів (довідок) підписувати їх із застереженням та подавати контролюючому органу письмові заперечення в порядку, встановленому ПКУ;

- оскаржувати в порядку, встановленому ПКУ, рішення, дії (бездіяльність) контролюючих органів (посадових осіб), у тому числі індивідуальну податкову консультацію, яка йому надана, а також узагальнюючу податкову консультацію;

- вимагати від контролюючих органів проведення перевірки відомостей та фактів, що можуть свідчити на користь платника податків;

- на нерозголошення контролюючим органом (посадовими особами) відомостей про такого платника без його письмової згоди та відомостей, що становлять конфіденційну інформацію, державну, комерційну чи банківську таємницю та стали відомі під час виконання посадовими особами службових обов'язків, крім випадків, коли це прямо передбачено законами;

- на залік чи повернення надміру сплачених, а також надміру стягнутих сум податків та зборів, пені, штрафів у порядку, встановленому ПКУ;

- на повне відшкодування збитків (шкоди), заподіяних незаконними діями (бездіяльністю) контролюючих органів (їх посадових осіб), у встановленому законом порядку;

- самостійно обирати спосіб взаємодії з контролюючим органом в електронній формі через електронний кабінет, якщо інше не встановлено ПКУ;

- реалізовувати через електронний кабінет права та обов'язки, передбачені ПКУ та які можуть бути реалізовані в електронній формі засобами електронного зв'язку;

- подавати декларацію та інші документи в паперовій формі у разі виникнення технічних проблем у роботі електронного кабінету (наявність помилки має бути підтверджена у порядку, встановленому методологом

електронного кабінету або судом). Платник податку має також інші права, передбачені законом.

Новини законодавства

Нові соціальні стандарти з 1 грудня 2019 року

З 01 грудня 2019 року, відповідно до статті 7 Закону України №2629-УІІ від 23.11.2018р. «Про Державний бюджет України на 2019 рік», зросте прожитковий мінімум на одну особу з розрахунку на місяць. Водночас збільшаться й інші види прожиткового мінімуму.

Законом №2629-УІІІ встановлено прожитковий мінімум на одну особу у 2019 році у розрахунку на місяць у розмірі: з 1 грудня - 2027 грн.

Для основних соціальних і демографічних груп населення прожитковий мінімум на одну особу:

- для дітей віком до 6 років: з 1 грудня -1779 грн.
- для дітей віком від 6 до 18 років: з 1 грудня - 2 218 грн.;
- для працездатних осіб: з 1 грудня -2 102 грн.;
- для осіб, які втратили працездатність: з 1 грудня - 1 638 грн.

Бердянське управління ГУ ДПС у Запорізькій області наголошує, що мінімальна заробітна плата станом на 01.12.2019 р. не змінюється і становить 4173 грн. на місяць (або 25,13 грн. у погодинному розмірі) та звертає увагу платників податків на те, що залишаються незмінними при нарахуванні та сплаті єдиний податок, ЄСВ та податкова соціальна пільга.

Додатково повідомляємо, що 14 листопада Верховна Рада остаточно схвалила законопроект Державного бюджету України на 2020 рік, відповідно до якого мінімальна зарплата у 2020 році зросте до 4723 гривні на місяць або 28,31 гривні за годину, а мінімальна пенсія у 2020 році зросте з 1638 до 1769 гривень.

Затверджено Зміни до Положення про рух коштів єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування

08.11.2019 набрав чинності наказ Міністерства Фінансів України від 10.10.2019 № 422 (zareєстровано у Міністерстві юстиції України 25.10.2019 за № 1134/34105) (далі – Наказ № 422).

Наказом № 422 затверджено Зміни до Положення про рух коштів єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 12.02.2016 № 54, zareєстрованого у Міністерстві юстиції України 02.03.2016 за № 330/28460 (із змінами).

Наказом № 422 уточнено порядок надання інформації про рух страхових коштів. Так, Державна казначейська служба України (щодня) наступного робочого дня після зарахування страхових коштів на рахунки 3719 формує та передає обмінну інформацію про сплату єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування до ДПС до 10 години.

Наказ № 422 опубліковано у бюлетені «Офіційний вісник України» від 08.11.2019 № 86.

Нові правила повернення помилково та/або надміру сплачених сум грошових зобов'язань та пені

З 01.11.2019 року набрали чинності положення Наказу Міністерства фінансів від 11.02.2019 №60 «Про затвердження Порядку інформаційної взаємодії Державної фіскальної служби України, її територіальних органів, Державної казначейської служби України, її територіальних органів, місцевих фінансових органів у процесі повернення платникам податків помилково та/або надміру сплачених сум грошових зобов'язань та пені», відповідно до яких діє новий механізм повернення платникам податків помилково та/або надміру сплачених сум грошових зобов'язань та пені.

Для максимальної зручності обробки заяв платників податків в процесі повернення коштів рекомендуємо платникам подавати заяви в електронній формі за допомогою засобів інформаційно-телекомунікаційних систем, а саме через електронний кабінет платника податків.

Заява на повернення помилково та/або надміру сплачених сум грошових зобов'язань та пені повинна містити:

- податковий номер або серія (за наявності) та номер паспорта;
- найменування або прізвище, ім'я, по батькові (для фізичних осіб);
- дата та номер заяви про повернення коштів;
- назва помилково та/або надміру сплаченого податку, збору, платежу;
- сума помилково та/або надміру сплаченого податку, збору, платежу;
- дата сплати і реквізити, за якими кошти перераховано до бюджету (код класифікації доходів бюджету, бюджетний рахунок, на який перераховано кошти, код ЄДРПОУ територіального органу Казначейства, на ім'я якого відкрито рахунок, та МФО Казначейства);
- напрями перерахування помилково та/або надміру сплачених коштів, що повертаються, тощо.

Платник самостійно визначає напрями перерахування помилково та/або надміру сплачених коштів, що повертаються, а саме:

- на поточний рахунок платника податку в установі банку;
- на погашення грошового зобов'язання та/або податкового боргу з інших платежів, контроль за справлянням яких покладено на органи ДПС, незалежно від виду бюджету.

Додатково до заяви платник може подати копію платіжного документа, на виконання якого помилково та/або надміру сплачений платіж перераховано до бюджету.

Новації при застосуванні РРО з 19 квітня 2020 року

Законом України від 20.09.2019 року № 128-IX "Про внесення змін до Закону України "Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг" та інших законів України щодо детінізації розрахунків у сфері торгівлі та послуг" передбачені нові норми щодо застосування РРО.

Закон №128 набирає чинності через шість місяців з дня його опублікування - 19 квітня 2020 року, крім окремих норм (Закон №128 опублікований 19.10.2019 в газеті «Голос України» № 200).

Зокрема, Законом №128 внесені Зміни до ст. 2 і ст. 3 Закону України "Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі,

громадського харчування та послуг» від 06.07.1995 №265/95-ВР щодо порядку застосування РРО, які набирають чинності з 19 квітня 2020 року.

Так, передбачається запровадження програмного РРО. Це програмний, програмно-апаратний або програмно-технічний комплекс у вигляді технологічного та/або програмного рішення, що використовується на будь-якому пристрої та в якому фіскальні функції реалізовані через фіскальний сервер контролюючого органу і який призначений для реєстрації розрахункових операцій при продажу товарів (наданні послуг), операцій з торгівлі валютними цінностями в готівковій формі та/або реєстрації кількості проданих товарів (наданих послуг), операцій з приймання готівки для подальшого переказу. Контролюючий орган забезпечує безкоштовне програмне рішення для використання суб'єктом господарювання.

Суб'єкти господарювання, які використовують програмні РРО, повинні подавати до контролюючих органів по дротових або бездротових каналах зв'язку електронні фіскальні звіти та електронні фіскальні звітні чеки.

Суб'єкти господарювання, які здійснюють розрахункові операції в готівковій та/або в безготівковій формі (із застосуванням електронних платіжних засобів, платіжних чеків, жетонів тощо) при продажу товарів (наданні послуг) у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг, а також операції з приймання готівки для подальшого її переказу зобов'язані:

- створювати контрольні стрічки у паперовій та/або електронній формі і забезпечувати їх зберігання: - на РРО (за виключенням автоматів з продажу товарів (послуг) - протягом трьох років;- на програмних РРО у разі здійснення розрахункових операцій у режимі офлайн відповідно до цього Закону - до моменту передачі електронних розрахункових документів, електронних фіскальних звітів, електронних фіскальних звітних чеків до фіскального сервера контролюючого органу;

- проводити розрахункові операції через РРО та/або через програмні РРО з використанням режиму попереднього програмування найменування товарів (послуг) (із зазначенням коду товарної підкатегорії згідно з УКТ ЗЕД для підакцизних товарів), цін товарів (послуг) та обліку їх кількості;

- вести в порядку, встановленому законодавством, облік товарних запасів, здійснювати продаж лише тих товарів (послуг), що відображені в такому обліку.

При цьому суб'єкт господарювання зобов'язаний надати контролюючим органам під час проведення перевірки документи (у паперовій або електронній формі), які підтверджують облік та походження товарів, що на момент перевірки знаходяться у місці продажу (господарському об'єкті).

Такі вимоги не поширюються на фізичних осіб - підприємців, які є платниками єдиного податку та не зареєстровані платниками ПДВ (крім тих, які провадять діяльність з реалізації технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту, а також лікарських засобів та виробів медичного призначення, ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органічного утворення та напівдорогоцінного каміння).

Роз'яснення законодавства

Юрособа має кілька стаціонарних джерел забруднення у межах кількох населених пунктів: подання декларації екологічного податку

Бердянське управління ГУ ДПС у Запорізькій області звертає увагу, що платники екологічного податку складають податкові декларації екологічного податку (далі – Декларація) за формою, встановленою у порядку, передбаченому ст. 46 Податкового кодексу України (далі – ПКУ), подають їх протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем податкового (звітного) кварталу, до контролюючих органів та сплачують екологічний податок (далі – податок) протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем граничного строку подання податкової декларації.

Норми встановлені п. 250.2 ст. 250 ПКУ.

У разі, якщо платник податку має кілька стаціонарних джерел забруднення або спеціально відведених для розміщення відходів місць чи об'єктів в межах кількох населених пунктів (сіл, селищ або міст) або за їх межами (коди згідно з *Класифікатором об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ) різні*), то такий платник податку зобов'язаний подати до відповідного контролюючого органу за місцем розташування стаціонарного джерела забруднення або спеціально відведених для розміщення відходів місць чи об'єктів Декларацію щодо кожного стаціонарного джерела забруднення або спеціально відведеного для розміщення відходів місця чи об'єкта окремо (п.п. 250.10.1 п. 250.10 ст. 250 ПКУ).

Форма Декларації затверджена наказом Міністерства фінансів України від 17.08.2015 № 715 із змінами та доповненнями.

Невід'ємною частиною Декларації є 9 (дев'ять) типів додатків, з них 6 (шість) – розрахунків. Відповідний тип розрахунку забезпечує обчислення податкового зобов'язання за певним видом об'єкта оподаткування та, зокрема, додатки 1 – 3 – для кожного джерела забруднення (по кожному КОАТУУ місця розміщення стаціонарних джерел, спеціально відведених для цього місць чи об'єктів).

Отже, юридична особа, яка має кілька стаціонарних джерел забруднення, що здійснюють викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин, об'єктів за місцем здійснення скидів забруднюючих речовин у водні об'єкти або спеціально відведених для розміщення відходів місць чи об'єктів в межах кількох населених пунктів (сіл, селищ або міст) або за їх межами (коди КОАТУУ різні), зобов'язана подати до відповідного контролюючого органу (**по кожному КОАТУУ контролюючого органу**) за місцем розташування стаціонарного джерела забруднення або спеціально відведених для розміщення відходів місць чи об'єктів Декларацію.

До Декларації така особа складає відповідний розрахунок (додаток) щодо кожного стаціонарного джерела забруднення, що здійснює викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин; об'єкта за місцем здійснення скидів забруднюючих речовин у водні об'єкти; спеціально відведеного для розміщення відходів місця чи об'єкта (по кожному КОАТУУ) окремо.

Оподаткування процентів за аграрною розпискою

Бердянське управління ГУ ДПС у Запорізькій області інформує, що аграрна розписка встановлює безумовне зобов'язання боржника сплатити

грошову суму, розмір якої визначається за погодженою боржником і кредитором формулою з урахуванням цін на сільськогосподарську продукцію у визначеній кількості за вимогами ст. 6 Закону України від 06.11.2012 р. № 5479-IV « Про аграрні розписки» (далі – Закон №5479), є фінансовою аграрною розпискою.

Фінансові аграрні розписки складаються у письмовій формі на бланку, підлягають нотаріальному посвідченню і не можуть бути переведені у без документарну форму (знерухомлені).

Одним із обов'язкових реквізитів фінансової аграрної розписки є предмет – безумовне зобов'язання сплатити грошові кошти, визначення формули розрахунку розміру грошового зобов'язання боржника, кількості та родових ознак сільськогосподарської продукції, що є невід'ємною частиною такої формули.

Порядок оподаткування доходів нерезидентів, визначених пп. 141.4.1 ст. 141 ПКУ із джерелом їх походження з України, регламентовано п. 141.4 ст. 141 ПКУ.

Для цілей п. 141.4 ст. 141 ПКУ під доходами, отриманими нерезидентом із джерелом їх походження з України, які оподатковуються за пп. 141.4.2 ст. 141 ПКУ, слід розуміти, зокрема, проценти, дисконтні доходи, що сплачуються на користь нерезидента, у тому числі проценти за показниками та борговими зобов'язаннями, випущеними (виданими) резидентом.

Проценти – дохід, який сплачується (нараховується) позичальником на користь кредитора як плата за використання залучених на визначений строк коштів або майна (пп. 14.1.206 ст. 14 ПКУ).

Пунктом 141.4.2 ст. 141 ПКУ встановлено, що резидент або постійне представництво нерезидента, що здійснюють на користь нерезидента або уповноваженої ним особи (крім постійного представництва нерезидента на території України) будь-яку виплату з доходу з джерелом його походження з України, отриманого таким нерезидентом від провадження господарської діяльності (у тому числі на рахунки нерезидента, що ведуться в національній валюті), утримують податок з таких доходів, зазначених у пп. 141.4.1, за ставкою в розмірі 15% (крім доходів, зазначених у підпунктах 141.4.3 – 141.4.6 та 141.4.11) їх суми та за їх рахунок, який сплачується до бюджету під час такої виплати, якщо інше не передбачено положеннями міжнародних договорів України з країнами резиденції осіб, на користь яких здійснюються виплати, що набрали чинності.

Отже, сума процентів, на яку збільшилися зобов'язання за фінансовою аграрною розпискою внаслідок відстрочення оплати боргу за позикою, оподатковується у встановленому пп. 141.4.2 ст. 141 ПКУ порядку, якщо інше не передбачено положеннями міжнародних договорів України з країнами резиденції осіб, на користь яких здійснюються зазначені виплати, що набрали чинності.

Як заповнити поле «Призначення платежу» у разі сплати податкового боргу?

Бердянське управління ГУ ДПС у Запорізькій області звертає увагу платників податків на якісне заповнення реквізитів платіжних документів під час сплати податків та погашення податкового боргу.

Для того, щоб уникнути можливих помилок при сплаті платежів, необхідно чітко дотримуватися вимог наказу Мінфіну від 24.07.2015

№666 «Про затвердження Порядку заповнення документів на переказ у разі сплати (стягнення) податків, зборів, митних платежів, єдиного внеску, здійснення бюджетного відшкодування податку на додану вартість, повернення помилково або надміру зарахованих коштів» (далі Наказ №666).

У Порядку наведені приклади заповнення поля «Призначення платежу» у різних випадках. Особливу увагу необхідно приділяти визначенню коду видів сплати (перелік у додатку до Наказу №666).

Так, платники податків, які мають податковий борг або борг із єдиного соціального внеску при заповненні реквізитів розрахункового документа у полі «Призначення платежу» мають зазначати код виду сплати «140» - надходження до бюджету у рахунок погашення податкового боргу/недоїмки з єдиного внеску.

Під час сплати розстрочених або відстрочених грошових зобов'язань або податкового боргу у полі «Призначення платежу» розрахункового документа необхідно зазначати код виду сплати «145» - надходження розстрочених (відстрочених) сум.

Розстрочення та відстрочення заборгованості по сплаті єдиного соціального внеску законодавством не передбачено.

У випадку відсутності податкового боргу необхідно зазначати код виду сплати «101» - добровільна сплата податків і зборів/єдиного внеску.

За правильність заповнення реквізитів у платіжних документах відповідальність несе платник податків.

Як зареєструвати книгу обліку ФОП – платнику єдиного податку

Наказом Міністерства фінансів України від 19.06.2015 №579 затверджені Порядок ведення книги обліку доходів для платників єдиного податку першої, другої та третьої груп, які не є платниками податку на додану вартість, та Порядок ведення книги обліку доходів і витрат для платників єдиного податку третьої групи, які є платниками податку на додану вартість (далі – Порядки).

Книга обліку доходів (книга обліку доходів і витрат) ведеться за вибором платника податку, зокрема, в паперовому вигляді (п. 2 Порядків).

Відповідно до п. 3 Порядків у разі обрання платником податку ведення книги обліку доходів (книги обліку доходів і витрат) в паперовому вигляді:

1) платник податку зобов'язаний подати до контролюючого органу за основним місцем обліку примірник книги обліку доходів (книги обліку доходів і витрат), на титульному аркуші якої зазначаються: прізвище, ім'я та по батькові, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта для фізичних осіб, які мають відмітку в паспорті про право здійснювати будь-які платежі за серією та номером паспорта, податкова адреса;

2) книга обліку доходів (книга обліку доходів і витрат) пронумерована, пронумерована безоплатно реєструється в контролюючому органі, зокрема, засвідчується підписом керівника або заступника керівника контролюючого органу та скріплюється печаткою.

З урахуванням типової інформаційної картки адміністративної послуги «Реєстрація книги обліку доходів та книги обліку доходів і витрат платникам єдиного податку», затвердженої наказом Державної фіскальної служби

України від 19.04.2019 №320 «Про затвердження типових інформаційних та технологічних карток адміністративних послуг», строк надання адміністративної послуги становить 1 робочий день.

Врахування суми від'ємного значення у зменшення податкового боргу в податковій звітності з ПДВ

Порядок надання податкової декларації та строки розрахунків з бюджетом з податку на додану вартість визначено ст. 203 Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року N 2755-VI, зі змінами та доповненнями (далі - ПКУ).

Сума податкового зобов'язання, зазначена платником податку в поданій ним податковій декларації, підлягає сплаті протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем граничного строку встановленого ПКУ для подання податкової декларації.

Податковий борг - сума узгодженого грошового зобов'язання, не сплаченого платником податків у встановлений ПКУ строк, та непогашеної пені, нарахованої у порядку, визначеному ПКУ (п.п. 14.1.175 п.14.1 ст. 14 ПКУ).

Сума ПДВ, що підлягає сплаті до Державного бюджету України або бюджетному відшкодуванню, визначається як різниця між сумою податкового зобов'язання звітного (податкового) періоду та сумою податкового кредиту такого звітного (податкового) періоду. Податковим кодексом України передбачено, що при від'ємному значенні така сума, зокрема, враховується у зменшення суми податкового боргу з податку, що виник за попередні звітні (податкові) періоди в частині, що не перевищує суму, обчислену відповідно до п. 200 прим. 1.3 ст. 200 прим. 1 ПКУ (далі - реєстраційна сума) на момент отримання контролюючим органом податкової декларації.

Порядок заповнення і подання податкової звітності з ПДВ затверджено наказом Міністерства фінансів України від 28.01.2016 N 21 (далі - Порядок N 21).

Згідно з пп. 4 п. 5 розд. V Порядку N 21 сума від'ємного значення, яка зараховується у зменшення суми податкового боргу, що виник за попередні звітні (податкові) періоди, в частині, що не перевищує суми, обчисленої відповідно до п. 200 прим. 1.3 ст. 200 прим. 1 ПКУ на момент подання податкової декларації, відображається у рядку 20.1 податкової декларації з ПДВ.

Отже, у разі наявності у платника податку на дату подання ним податкової звітності з ПДВ податкового боргу з цього податку, такий платник має право зарахувати суму від'ємного значення ПДВ, сформовану за результатами такої податкової звітності, у зменшення суми податкового боргу з податку, що виник за попередні звітні (податкові) періоди та обліковувався в інтегрованій картці платника станом на перше число місяця, у якому було подано таку декларацію, в частині, що не перевищує реєстраційну суму такого платника на момент отримання контролюючим органом податкової декларації.

Як платнику податку на додану вартість отримати інформацію про залишок коштів на електронному рахунку ПДВ

Бердянське управління ГУ ДПС у Запорізькій області нагадує, що в приватній частині Електронного кабінету в меню «Система електронного адміністрування ПДВ» платник ПДВ має доступ до інформації з системи електронного адміністрування ПДВ, а саме: реєстру операцій, реєстру транзакцій, інформації про суму перевищення.

За допомогою опції «Реєстр транзакцій» користувачі Електронного кабінету отримують перелік всіх операцій, пов'язаних з електронним рахунком у системі електронного адміністрування ПДВ, в тому числі інформацію про тип транзакції (зарахування коштів, списання коштів тощо), загальну суму поповнення електронного рахунку, списання коштів з електронного рахунку, суму всіх кредитових оборотів по електронному рахунку, заборгованість, актуальний залишок коштів на електронному рахунку.

Також на запит платника ПДВ йому шляхом надсилання електронного повідомлення надається інформація про рух коштів на його рахунках у системі електронного адміністрування податку.

Отже, інформацію щодо залишку коштів на електронному рахунку платник ПДВ може отримати:

- через Електронний кабінет/меню «Система електронного адміністрування ПДВ»/опція «Реєстр транзакцій»,

- а також шляхом подання, за допомогою програмного забезпечення для подання податкової звітності в електронній формі засобами телекомунікаційного зв'язку, сервісного запиту J1302301/F1302301 «Запит щодо отримання реквізитів електронного рахунку та інформації щодо залишку коштів на такому рахунку» та отримати у відповідь витяг J1402301/F402301 «Витяг про реквізити електронного рахунку та інформації щодо залишку коштів на такому рахунку».

Вхід до інформаційно-телекомунікаційної системи «Електронний кабінет» здійснюється за адресою: <http://cabinet.tax.gov.ua>, а також через офіційний вебпортал ДПС.

В разі перейменування вулиці чи потрібно подавати повідомлення за ф.№ 20-ОПП

У разі зміни відомостей про об'єкт оподаткування, зокрема, його місцезнаходження, платник податків надає до контролюючого органу за основним місцем обліку Повідомлення про об'єкти оподаткування або об'єкти, пов'язані з оподаткуванням або через які провадиться діяльність за формою № 20-ОПП (далі – повідомлення за ф. № 20-ОПП) з оновленою інформацією про об'єкт оподаткування.

У розділі 3 повідомлення за ф. № 20-ОПП зазначається нове місцезнаходження такого об'єкта. У разі внесення змін до правовстановлюючих документів (свідоцтва про право власності, свідоцтва про право на спадщину, договору купівлі-продажу, договору міни, договору дарування тощо) у зв'язку з перейменуванням вулиць, на яких знаходиться об'єкт нерухомого майна, та внесення змін до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно у зв'язку із зміною назви чи перейменування вулиці, платник податків подає повідомлення за ф. № 20-ОПП протягом 10 календарних днів з дня внесення змін до цього реєстру.

Для суб'єктів господарювання, на яких розповсюджується дія Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг», та які використовують реєстратори розрахункових операцій (далі – РРО), у разі, якщо відбулось перейменування назви міста, вулиці тощо, де розміщено об'єкт оподаткування (господарську одиницю), де застосовується РРО, повідомлення за ф. № 20-ОПП подається з метою уникнення розбіжностей між відомостями щодо місцезнаходження цієї господарської одиниці.

Використовуєте автономне опалення не забувайте про екологічний податок

Відповідно до статті 249 Податкового кодексу (далі – ПКУ), що суми екологічного податку (далі – податок), який справляється за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення, обчислюються платниками податку самостійно щокварталу виходячи з фактичних обсягів викидів, ставок податку.

Базовий податковий (звітний) період дорівнює календарному кварталу. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони навколишнього природного середовища, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації до 1 грудня року, що передує звітному, подають до контролюючих органів переліки підприємств, установ, організацій, фізичних осіб – підприємців, яким в установленому порядку видано дозволи на викиди, спеціальне водокористування та розміщення відходів, а також направляють інформацію про внесення змін до переліку до 30 числа місяця, що настає за кварталом, у якому такі зміни відбулися (п.250.3 ст. 250 ПКУ).

Платники податку складають податкові декларації екологічного податку за формою, встановленою у порядку, передбаченому ст. 46 ПКУ, подають їх протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем податкового (звітного) кварталу, до контролюючих органів та сплачують податок протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем граничного строку подання податкової декларації, зокрема за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення – за місцем розміщення стаціонарних джерел .

Враховуючи вищевикладене, суб'єкти господарювання у разі використання автономних систем опалення є платниками податку за фактичний обсяг забруднюючих речовин, які утворюються і викидаються в атмосферне повітря при згоранні палива (незалежно від наявності дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення), та подають податкову декларацію екологічного податку починаючи з календарного кварталу, у якому здійснено такі викиди.

Порушення термінів реєстрації в ЄРПН розрахунку коригування у разі зменшення вартості поставки. До кого застосовується штраф?

Порушення платниками ПДВ граничного строку, передбаченого для реєстрації податкової накладної та/або розрахунку коригування в ЄРПН, тягне за собою накладення штрафу на платника ПДВ, на якого відповідно до вимог ст. 192 та ст. 201 ПКУ покладено обов'язок щодо такої реєстрації (п. 120 прим. 1.1 ст. 120 прим. 1 Податкового кодексу).

Розрахунок коригування, складений постачальником товарів/послуг до податкової накладної, яка складена на отримувача – платника ПДВ, підлягає реєстрації в ЄРПН отримувачем (покупцем), якщо передбачається зменшення суми компенсації вартості товарів/послуг їх постачальнику, для чого постачальник надсилає складений розрахунок коригування отримувачу (п. 192.1 ст. 192 ПКУ).

Отже, штрафні санкції за порушення граничних термінів реєстрації в ЄРПН розрахунку коригування на зменшення суми компенсації вартості товарів/послуг, застосовуються до особи, на яку покладено обов'язок щодо такої реєстрації, тобто на покупця.

Постачання з оплатою за рахунок бюджетних коштів: коли відображати податковий кредит

Датою виникнення податкових зобов'язань у разі постачання товарів/послуг з оплатою за рахунок бюджетних коштів є дата зарахування таких коштів на банківський рахунок платника податку або дата отримання відповідної компенсації у будь-якій іншій формі, включаючи зменшення заборгованості такого платника податку за його зобов'язаннями перед бюджетом.

Датою віднесення сум податку до податкового кредиту вважається дата тієї події, що відбулася раніше:

- дата списання коштів з банківського рахунка платника податку на оплату товарів/послуг;
- дата отримання платником податку товарів/послуг.

Платник ПДВ зобов'язаний скласти податкову накладну на дату виникнення податкових зобов'язань та зареєструвати її в ЄРПН.

Така податкова накладна, складена та зареєстрована в ЄРПН платником податку, який здійснює постачання товарів/послуг є для покупця підставою для нарахування сум податку, що відносяться до податкового кредиту.

Оскільки у постачальника товарів/послуг, оплата за які здійснюється за рахунок бюджетних коштів, датою виникнення податкових зобов'язань є дата зарахування таких коштів на його банківський рахунок, то податкова накладна, складена на таку операцію на дату відвантаження товарів, є такою, що складена з порушенням, і як наслідок, не може бути підставою для формування податкового кредиту покупцем - бюджетною установою.

Тобто, у разі постачання товарів/послуг з оплатою за рахунок бюджетних коштів, дата виникнення права на податковий кредит у платника ПДВ, який здійснює оплату придбаного товару за рахунок бюджетних коштів, не може бути визначена раніше дати оплати такого товару.

Зазначена норма передбачена п. 187.7 ст. 187, п. 198.2 ст. 198, п. 201.1, п. 201.10 ст. 201 Податкового кодексу.

Чи має право платник податків під час або після закінчення перевірки подати уточнюючу звітність за період, що перевірявся?

Платник податків під час проведення документальних планових та позапланових перевірок не має права подавати уточнюючі розрахунки до поданих ним раніше податкових декларацій за будь-який звітний (податковий) період з відповідного податку і збору, який перевіряється

контролюючим органом. Це правило не поширюється на випадки, встановлені ст. 177 ПКУ (п. 50.2 ст. 50 Податкового кодексу).

Якщо платник податків подає уточнюючий розрахунок до податкової декларації, поданої за період, що перевірявся, або не подає уточнюючий розрахунок протягом 20 робочих днів після дати складення довідки про проведення електронної перевірки, якою встановлено порушення податкового законодавства, відповідний контролюючий орган має право на проведення позапланової перевірки платника податків за відповідний період (п. 50.3 ст. 50 ПКУ).

Відповідно до п. 177.6 ст. 177 ПКУ у разі якщо підприємець отримує інші доходи, ніж від провадження підприємницької діяльності, у межах обраних ним видів такої діяльності, такі доходи оподатковуються за загальними правилами, встановленими ПКУ для платників податку - фізичних осіб, та подають річну податкову декларацію в якій поряд з доходами від підприємницької діяльності мають зазначатися інші доходи з джерел їх походження з України та іноземні доходи.

Отже, під час проведення документальних планових та позапланових перевірок суб'єкти господарювання не мають права подавати уточнюючі розрахунки до поданих ними раніше податкових декларацій, за винятком випадків, коли підприємці (крім осіб, що обрали спрощену систему оподаткування) отримують інші доходи, ніж від провадження підприємницької діяльності, які оподатковуються за загальними правилами, встановленими для платників податків – фізичних осіб.

Чи має право підприємство до початку проведення документальної планової перевірки подати декларації із запізненням термінів за періоди, що підлягають перевірці?

Платник податків зобов'язаний за кожний встановлений Податковим кодексом звітний період, в якому виникають об'єкти оподаткування, або у разі наявності показників, які підлягають декларуванню, відповідно до вимог ПКУ подавати податкові декларації щодо кожного окремого податку, платником якого він є. Цей абзац застосовується до всіх платників податків, в тому числі платників, які перебувають на спрощеній системі оподаткування обліку та звітності (п. 49.2 ст. 49 Податкового кодексу).

Відповідальність за неподання або несвоєчасне подання платником податків або іншими особами, зобов'язаними нараховувати та сплачувати податки, збори, декларацій передбачена п. 120.1 ст. 120 ПКУ.

Податковим кодексом не встановлено заборони щодо подання платником податків - юридичною особою після отримання повідомлення та копії наказу про проведення документальної планової перевірки (до її початку) звітних декларацій (розрахунків) із запізненням встановлених ПКУ термінів для їх подання за періоди, що підлягають перевірці («Узагальнююча податкова консультація щодо окремих питань організації та проведення перевірок платників податків», затверджена наказом ДПС України від 06.07.2012 № 591).

Обов'язкове застосування РРО підприємцями – платниками єдиного податку

РРО та розрахункові книжки не застосовуються при продажу товарів (крім технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному

ремонту, а також лікарських засобів та виробів медичного призначення) (наданні послуг) фізичними особами – підприємцями, які відносяться відповідно до Податкового кодексу до груп платників єдиного податку, що не застосовують РРО.

РРО не застосовуються платниками єдиного податку:

- першої групи;

- другої – четвертої груп (фізичні особи – підприємці) незалежно від обраного виду діяльності, обсяг доходу яких протягом календарного року не перевищує 1 млн. грн. (крім платників єдиного податку, які здійснюють реалізацію технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту, а також лікарських засобів та виробів медичного призначення).

У разі перевищення в календарному році обсягу доходу понад 1 млн. грн. застосування РРО для такого платника єдиного податку є обов'язковим. Застосування РРО розпочинається з першого числа першого місяця кварталу, наступного за виникненням такого перевищення, та продовжується у всіх наступних податкових періодах протягом реєстрації суб'єкта господарювання як платника єдиного податку.

Разом з тим п. 291.5 ст. 291 ПКУ визначено, що не можуть бути платниками єдиного податку першої – третьої груп суб'єкти господарювання (юридичні особи та фізичні особи – підприємці), які здійснюють, зокрема, виробництво, експорт, імпорт, продаж підакцизних товарів (крім роздрібного продажу паливно-мастильних матеріалів в ємностях до 20 літрів та діяльності фізичних осіб, пов'язаної з роздрібним продажем пива, сидру, пері (без додання спирту) та столових вин).

Отже, фізичні особи – підприємці – платники єдиного податку 2-ї – 4-ї груп, які здійснюють розрахункові операції в готівковій та/або в безготівковій формі при продажу товарів (наданні послуг) зобов'язані використовувати РРО з роздрукуванням відповідних розрахункових документів у разі:

- перевищення в календарному році незалежно від обраного виду діяльності обсягу доходу понад 1 млн. грн.;

- здійснення реалізації технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту, а також лікарських засобів та виробів медичного призначення незалежно від групи єдиного податку та обсягу річного доходу;

- здійснення роздрібного продажу паливно-мастильних матеріалів в ємностях до 20 літрів та діяльності, пов'язаної з роздрібним продажем пива, сидру, пері (без додання спирту) та столових вин.

Зазначена норма передбачена п. 296.10 ст. 296 Податкового кодексу, п. 6 ст. 9 Закону України від 06.07.1995 № 265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг».

Нагадаємо, що Законом України від 20.09.2019 року № 128-IX "Про внесення змін до Закону України "Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг" та інших законів України щодо детінізації розрахунків у сфері торгівлі та послуг" передбачені нові норми щодо застосування РРО.

Так, з 01.10.2020 до 01.01.2021 РРО та/або програмні РРО не застосовуються підприємцями - платниками єдиного податку 2-ї – 4-ї груп

обсяг доходу яких протягом календарного року не перевищує 1 млн. грн., незалежно від обраного виду діяльності, крім тих, які здійснюють:

- реалізацію товарів (надання послуг) через мережу Інтернет;
- реалізацію технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту;
- реалізацію лікарських засобів, виробів медичного призначення та надання платних послуг у сфері охорони здоров'я;
- реалізацію ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння;
- роздрібну торгівлю вживаними товарами в магазинах (група 47.79 КВЕД);
- діяльність ресторанів, кафе, ресторанів швидкого обслуговування, якщо така діяльність є іншою, ніж визначена пунктом 11 статті 9 Закону України "Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг";
- діяльність туристичних агентств, туристичних операторів;
- діяльність готелів і подібних засобів тимчасового розміщення (група 55.10 КВЕД);
- реалізацію текстилю (крім реалізації за готівкові кошти на ринках), деталей та приладдя для автотранспортних засобів відповідно до переліку, що затверджується КМУ.

З 1 січня 2021 року РРО та/або програмні РРО зобов'язані застосовувати всі платники єдиного податку 2-4 групи.

Направлення податковим органом запитів платникам податків про подання інформації

Податкові органи мають право звернутися до платників податків із письмовим запитом про подання інформації (вичерпний перелік та підстави надання якої встановлено законом), необхідної для виконання покладених на контролюючі органи функцій, завдань, та її документального підтвердження (п. 73.3 ст. 73 Податкового кодексу).

Письмовий запит про подання інформації надсилається за наявності хоча б однієї з таких підстав:

1) за результатами аналізу податкової інформації, отриманої в установленому законом порядку, виявлено факти, які свідчать про порушення платником податків податкового, валютного законодавства, законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи;

2) для визначення відповідності умов контрольованої операції принципу «витагнутої руки» під час здійснення податкового контролю за трансфертним ціноутворенням відповідно до ст. 39 ПКУ та/або для визначення рівня звичайних цін у випадках, визначених ПКУ;

3) виявлено недостовірність даних, що містяться у поданих податкових деклараціях;

4) щодо платника податків подано скаргу про ненадання таким платником податків:

- податкової накладної покупцю або про допущення продавцем помилок при зазначенні обов'язкових реквізитів податкової накладної, передбачених п. 201.1 ст. 201 ПКУ, та/або порушення продавцем/покупцем граничних термінів реєстрації в ЄРПН податкової накладної та/або розрахунку коригування;

- акцизної накладної покупцю або про порушення порядку заповнення та/або порядку реєстрації акцизної накладної;

5) у разі проведення зустрічної звірки;

б) в інших випадках, визначених ПКУ.

Платники податків зобов'язані подавати інформацію, визначену в запиті податкового органу, та її документальне підтвердження (крім проведення зустрічної звірки) протягом 15 робочих днів з дня, наступного за днем отримання запиту (якщо інше не передбачено ПКУ).

У разі проведення зустрічної звірки інформація, визначена в запиті, надається протягом 10 робочих днів з дня, наступного за днем отримання запиту.

Порядок отримання інформації контролюючими органами за їх письмовим запитом визначається постановою КМУ від 27.12.2010 № 1245 «Про затвердження Порядку періодичного подання інформації органам державної податкової служби та отримання інформації зазначеними органами за письмовим запитом», із змінами та доповненнями.

Заява про приєднання до договору про визнання електронних документів

Електронний документообіг здійснюється на підставі Договору про визнання електронних документів, який укладається шляхом приєднання платника до Договору на підставі заяви про приєднання, що надсилається платником до податкового органу в електронному вигляді.

Заяву про приєднання до договору про визнання електронних документів за формою F/J1392001; повідомлення про надання інформації щодо електронного цифрового підпису за формою F/J1391103 та заяву про припинення дії договору про визнання електронних документів за формою F/J1391401 платнику податків можна отримати на офіційному вебпорталі ДПС за посиланням: Головна/Електронна звітність/Платникам податків про електронну звітність/Інформаційно-аналітичне забезпечення/Реєстр форм електронних документів/Реєстр форм електронних документів (перелік сервісних запитів) або за електронною адресою: https://tax.gov.ua/data/material/000/006/58768/Forms_servis.htm.

Також, Заява про приєднання до Договору та Повідомлення розміщені у розділі «Введення звітності» приватної частини (особистого кабінету) Електронного кабінету.

Форми зазначених заяв визначені «Порядком обміну електронними документами з контролюючими органами», затвердженим наказом МФУ від 06.06.2017 № 557.

Вхід до Електронного кабінету здійснюється за адресою: <https://cabinet.tax.gov.ua>, а також через офіційний вебпортал ДПС.

Терміни зберігання документів, пов'язаних зі сплатою податків

Для цілей оподаткування платники податків зобов'язані вести облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, на підставі первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів, ведення яких передбачено законодавством (п. 44.1 ст. 44 Податкового кодексу).

Платники податків зобов'язані забезпечити зберігання документів, визначених п. 44.1 ст. 44 ПКУ, а також документів, пов'язаних із виконанням вимог законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, протягом не менш як 1095 днів (2555 днів – для документів та інформації, необхідної для здійснення податкового контролю за трансфертним ціноутворенням відповідно до ст. 39 ПКУ) з дня подання податкової звітності, для складення якої використовуються зазначені документи, а в разі її неподання – з передбаченого ПКУ граничного терміну подання такої звітності (п. 44.3 ст. 44 ПКУ).

У разі ліквідації платника податків документи за період діяльності платника податків не менш як 1095 днів (2555 днів – для документів та інформації, необхідної для здійснення податкового контролю за трансфертним ціноутворенням відповідно до ст. 39 ПКУ), що передували даті ліквідації платника податків, в установленому законодавством порядку передаються до архіву.

Чи має право дитина отримати документ, що засвідчує реєстрацію у Державному реєстрі фізичних осіб – платників податків?

Фізична особа незалежно від віку (як резидент, так і нерезидент), яка не включена до Державного реєстру фізичних осіб – платників податків, зобов'язана особисто або через представника подати до відповідного фіскального органу облікову картку фізичної особи – платника податків за формою № 1ДР (додаток 2 до Положення № 822 від 29.09.2017).

Разом з обліковою картою № 1ДР (яка є водночас заявою для реєстрації у Державному реєстрі) необхідно пред'явити документ, що посвідчує особу, який містить необхідні для реєстрації реквізити (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), дату народження, місце народження, місце проживання, громадянство).

Облікові картки № 1ДР малолітніх осіб (до 14 років) подаються одним із батьків за наявності свідоцтва про народження дитини та документа, що посвідчує особу одного із батьків (усиновителя, опікуна, піклувальника).

Якщо свідоцтво про народження дитини видане не українською мовою, подається його засвідчений переклад українською мовою (після пред'явлення повертається) та його копію.

Документ, що засвідчує реєстрацію у Державному реєстрі (картка платника податків (додаток 3 до Положення № 822)), надається протягом 3-х робочих днів з дня звернення до фіскального органу за місцем проживання фізичної особи.

Громадяни України, які не мають постійного місця проживання в Україні або тимчасово перебувають за межами населеного пункту проживання, можуть звернутися до будь-якого фіскального органу.

У такому разі строк видачі документа може бути продовжено до п'яти робочих днів.

Зазначена норма визначена п. 1, п. 4, п. 8 розділу VII «Положення про реєстрацію фізичних осіб у Державному реєстрі фізичних осіб - платників податків», затвердженого наказом МФУ від 29.09.2017 № 822.

Законодавство щодо ЄСВ

Дохід отримано за роботу, строк виконання якої перевищує календарний місяць: визначення бази нарахування єдиного внеску

Базою нарахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок) для осіб, які працюють у сільському господарстві, зайняті на сезонних роботах, виконують роботи (надають послуги) за цивільно-правовими договорами та інших осіб, які отримують, зокрема, дохід за виконану роботу (надані послуги), строк виконання яких перевищує календарний місяць, є сума, що визначається шляхом ділення, зокрема, доходу, виплаченого за результатами роботи, на кількість місяців, за які він нарахований.

Норми встановлені частиною 2 ст. 7 Закону України від 08 липня 2010 року № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» зі змінами та доповненнями.

Отже, базою нарахування єдиного внеску для осіб, які отримують дохід за виконану роботу (надані послуги), строк виконання яких перевищує календарний місяць, є сума, що визначається шляхом ділення доходу, виплаченого за результатами роботи, на кількість місяців, за які він нарахований.

Індексація заробітної плати звільненому працівнику за минулі періоди: визначення бази нарахування єдиного внеску

Бердянське управління ГУ ДПС у Запорізькій області доводить до відома, що індексація заробітної плати здійснюється на підставі Закону України від 03 липня 1991 року 1282-XII «Про індексацію грошових доходів населення» із змінами та доповненнями (далі – Закон № 1282) та Порядку проведення індексації грошових доходів населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 липня 2003 року № 1078 із змінами та доповненнями (далі – Порядок).

Об'єктом індексації грошових доходів населення є оплата праці (грошове забезпечення) як грошовий дохід громадян, одержаний ними в гривнях на території України і який не має разового характеру (частина перша ст. 2 Закону № 1282, п. 2 Порядку).

Згідно з п. 1 частини 1 ст. 7 Закону України від 08 липня 2010 року № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» із змінами та доповненнями (далі – Закон № 2464) базою нарахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок) для роботодавців, які використовують працю фізичних осіб на умовах трудового договору (контракту) або на інших умовах, передбачених законодавством, є сума нарахованої кожній застрахованій особі заробітної плати за видами виплат, які включають основну та додаткову заробітну плату, інші заохочувальні та компенсаційні виплати, у тому числі в натуральній формі, що визначаються

відповідно до Закону України від 24 березня 1995 року № 108/95-ВР «Про оплату праці» із змінами та доповненнями.

Визначення видів виплат, що відносяться до основної, додаткової заробітної плати, інших заохочувальних та компенсаційних виплат, при нарахуванні єдиного внеску передбачено Інструкцією зі статистики заробітної плати, затвердженою наказом Державного комітету статистики України від 13.01.2004 № 5 із змінами (далі – Інструкція № 5).

Суми виплат, пов'язаних з індексацією заробітної плати, входять до фонду оплати праці у складі фонду додаткової заробітної плати (п.п. 2.2.7 п. 2.2 розділу 2 Інструкції № 5) та є об'єктом для нарахування єдиного внеску.

Водночас, частиною 2 ст. 7 Закону № 2464 встановлено, що для осіб, які, зокрема, отримують заробітну плату (дохід) за виконану роботу (надані послуги), строк виконання яких перевищує календарний місяць, єдиний внесок нараховується на суму, що визначається шляхом ділення заробітної плати (доходу), виплаченої за результатами роботи, на кількість місяців, за які вона нарахована.

Зазначений порядок нарахування єдиного внеску поширюється також на осіб, яким після звільнення з роботи нараховано заробітну плату (дохід) за відпрацьований час.

Відповідно до частини 5 ст. 8 Закону № 2464 єдиний внесок для роботодавців встановлюється у розмірі 22 % до визначеної ст. 7 Закону № 2464 бази нарахування єдиного внеску. У разі якщо база нарахування єдиного внеску не перевищує розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на місяць, за який отримано дохід, сума єдиного внеску розраховується як добуток розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на місяць, за який отримано дохід (прибуток), та ставки єдиного внеску.

Обчислення єдиного внеску здійснюється щомісяця на підставі бухгалтерських та інших документів, згідно з якими провадиться нарахування (обчислення) або які підтверджують нарахування (обчислення) виплат (доходу), на які відповідно до Закону № 2464 нараховується єдиний внесок (частина 3 ст. 9 Закону № 2464).

Згідно з п. 3 розділу IV Інструкції про порядок нарахування та сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 20.04.2015 № 449 із змінами та доповненнями, якщо нарахування заробітної плати здійснюється за попередній період, зокрема, у зв'язку з уточненням кількості відпрацьованого часу, виявленням помилок, суми нарахованої заробітної плати включаються до заробітної плати того місяця, у якому були здійснені такі нарахування.

Отже, база нарахування єдиного внеску на суму доходу у вигляді індексації заробітної плати, нарахованого звільненому працівнику за минулі періоди, визначається шляхом ділення такого доходу на кількість місяців, за які він нарахований, та включення до заробітної плати місяця, в якому були здійснені такі нарахування. Якщо база нарахування єдиного внеску не перевищує розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на місяць, за який отримано дохід, то сума єдиного внеску розраховується як добуток розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на місяць, за який отримано дохід (прибуток), та ставки єдиного внеску.

Головне управління ДПС у Запорізькій області

Понад 10 тисяч запоріжців започаткували власну справу

За десять місяців цього року на Запоріжжі власну справу зареєстрували 10559 платників податків. Як зазначив в. о. начальника Головного управління ДПС у Запорізькій області Руслан Рачинський, порівняно з аналогічним періодом минулого року кількість нових суб'єктів господарювання зросла на 266.

Так, у січні-жовтні до реєстрів додалося 8290 фізичних осіб-підприємців та 2269 СГД-юридичних осіб.

Усього станом на перше листопада 2019 року в Запорізькій області на податковому обліку знаходяться 122352 представника бізнесу, що на 544 перевищує минулорічну кількість. Серед них – 70357 приватних підприємців і 51995 компаній та організацій.

Переважна більшість платників податків зареєстрована у м. Запоріжжі – більше 69 тисяч, у м. Мелітополь та Мелітопольському районі обліковано 14 тисяч суб'єктів господарювання, у м. Бердянськ та Бердянському районі – понад 9 тисяч, у Василівському районі – 3,2 тисячі, у Запорізькому районі – три тисячі, у м. Токмак та Токмацькому районі – 2,9 тисячі.

Нагадаємо, у січні-жовтні запорізькі платники податків спрямували до бюджетів усіх рівнів майже 15,3 мільярда гривень, що на 3 мільярди 153 мільйони більше, ніж було сплачено за 10 місяців 2018 року.

Найчастіше запоріжці звертаються до податківців за довідками про доходи та реєстрацією касової техніки

За десять місяців працівники територіальних органів податкової служби Запорізької області надали запорізьким платникам 115 тисяч адміністративних послуг. Як повідомив в. о. начальника Головного управління ДПС у Запорізькій області Руслан Рачинський, більшість сервісів представники бізнесу та громадяни отримали у Центрах обслуговування платників – більше 114 тисяч.

Найчастіше відвідувачі ЦОПів зверталися за отриманням відомостей з Державного реєстру фізичних осіб про суми і джерела виплачених доходів, за видачею реєстраційних номерів облікової картки платника податків (ідентифікаційний номер), за внесенням до паспорта громадянина України відмітки про наявність права здійснювати платежі за серією та номером паспорту. Також у Центрах обслуговування підприємці реєстрували РРО, книги обліку розрахункових операцій та розрахункові книжки.

Крім того, фахівці податкової служби області упродовж січня-жовтня в Держреєстрі фізосіб зареєстрували 19 тисяч громадян, зокрема, 850 іноземців.

На сьогодні у м. Запоріжжя та області працюють 18 Центрив обслуговування платників, спеціалісти яких надають сервісні послуги та консультації, а також приймають звітність та вхідну кореспонденцію.

З докладною інформацією про роботу ЦОПів та адміністративними послугами можна ознайомитися на сайті податкової служби регіону за посиланням: <https://zp.tax.gov.ua/okremi-storinki/tsentri-obslugovuvannya-platnikiv-poda/>.

Як підприємцям обрати свою групу оподаткування та не прогадати?

Таке питання спадає на думку кожному майбутньому бізнесменові, який планує розпочати свою справу. Цю тему детально розбирали на податковому тренінгу для підприємців-початківців у рамках четвертого сезону бізнес хабу – проекту зі сприяння розвитку підприємництва, заснованого обласним союзом промисловців, підприємців (роботодавців) "Потенціал" та обласним центром зайнятості.

Запорізькі податківці разом з учасниками тренінгу розглянули особливості загальної системи оподаткування та спрощеної, специфіку роботи на першій, другій та третій групі єдиного податку.

Оскільки більшість слухачів лише розпочинають свій шлях у світ підприємництва, вони мали чимало запитань з приводу оподаткування, подачі звітності та сплати податків. Та все ж після переосмислення інформації виникає ще більше запитань, тому фахівці податкової служби запланували ще декілька зустрічей у форматі тренінгів.

Податковий семінар: запорізьким освітянам – про оподаткування профспілок

У Будинку профспілок пройшов податковий семінар для працівників профспілкових організацій освітніх закладів Запоріжжя та області.

Оскільки профспілки є неприбутковими організаціями, фахівці податкової служби звернули увагу на умови збереження статусу неприбутковості та відповідних податкових пільг. Зокрема, керівники та бухгалтери профспілкових організацій мають слідкувати за розподілом коштів та їх цільовим використанням.

Крім того, слухачам семінару розповіли про оподаткування виплат профспілкових організацій. Враховуючи встановлений в 2019 році розмір прожиткового мінімуму для працездатної особи, якщо сума виплат чи відшкодувань члену профспілки не перевищує 2690 грн, то вона не оподатковується ПДФО та військовим збором.

Також податківці нагадали, що реєстр неприбуткових організацій розміщено на сайті податкової служби, і представники профспілок можуть у будь-який час перевірити свою присутність у цьому реєстрі. Особливо це важливо для контрагентів, з якими вони співпрацюють.

Разом з тим, лектори звернули увагу на податкові новації щодо подання єдиної звітності з ПДФО та ЄСВ з 2021 року та законодавчі зміни щодо застосування РРО.

Наприкінці семінару освітяни мали змогу поставити запитання, тож усі бажаючі отримали необхідну їм інформацію.

На Запоріжжі митні надходження з експортно-імпортних операцій склали 5,5 мільярда

У Запорізькому регіоні за січень-жовтень 2019 року до бюджету надійшло 5 мільярдів 529 мільйонів гривень митних платежів. Зокрема, у жовтні суб'єкти господарювання перерахували до скарбниці майже 469 мільйонів.

З початку року понад 75 відсотків надходжень забезпечили промислові підприємства, які ввозили товари на митну територію України для використання в виробничих процесах. Решту митних платежів спрямували суб'єкти невиробничих галузей (24,7 відсотка).

Так, 37 відсотків із загальної суми припадає на розмитнення машин, устаткування та транспорту, 25 відсотків – паливно-енергетичних товарів, 12 відсотків – металів та виробів з них, 9 відсотків – продовольчої та сільськогосподарської продукції, 7 відсотків – мінеральних продуктів, 7 відсотків – продукції хімічної промисловості.

Запорізькі компанії зі своїх прибутків сплатили до держбюджету майже два мільярди

З початку року суб'єкти господарювання м. Запоріжжя та області перерахували до державного бюджету 1 мільярд 983 мільйони гривень податку на прибуток. Як зазначив в. о. начальника Головного управління ДПС у Запорізькій області Руслан Рачинський, запорізькі компанії збільшили відрахування до минулорічного рівня на 1,3 мільярда гривень.

Щомісячно підприємства регіону спрямовують до державної казни, у середньому, майже 200 мільйонів, що на 136 мільйонів більше, ніж у 2018 році.

Більшу частину надходжень забезпечили платники м. Запоріжжя – 1 мільярд 801 мільйон, мелітопольські і веселівські представники бізнесу сплатили 69,5 мільйона, бердянські та приморські – більше 46 мільйонів, пологівські, більмацькі та розівські – 13,8 мільйона, вільнянські і новомиколаївські – 12,5 мільйона, токмацькі та чернігівські – 10,6 мільйона тощо.

На початок листопада у Запорізькій області нараховувалося 853 платника податку на прибуток.

У Запоріжжі зустріли податкових міліціонерів із зони проведення операції Об'єднаних сил

Трьох запорізьких співробітників податкової міліції, які несли службу на Сході нашої країни, урочисто зустріли керівники управління податкової міліції Запорізької області, колеги.

Офіцери упродовж останніх чотирьох місяців на добровільних засадах виконували поставлені завдання із захисту економічної безпеки у районах проведення операції Об'єднаних сил. Бійці із Запоріжжя у складі мобільних груп патрулювали лінію розмежування, проводили огляд і пропуск автомобілів, упереджували незаконне переміщення товарів і коштів, протидіяли контрабандним каналам тощо.

За особисту мужність і самовідданість, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України працівники податкової міліції області відзначені грамотами голови Запорізької обласної державної адміністрації.

Підприємства добувної промисловості збільшили рентні платежі майже на 86 мільйонів

Запорізькі суб'єкти господарювання за десять місяців спрямували до бюджетів усіх рівнів 265,4 мільйона гривень рентної плати за користування надрами (не враховуючи дані великих платників Запорізького управління Офісу ВПП ДПС).

Як повідомив в. о. начальника Головного управління ДПС у Запорізькій області Руслан Рачинський, добувні підприємства регіону збільшили надходження порівняно з минулим роком майже на 86 мільйонів.

Зокрема, до державного бюджету надійшло 184 мільйони, це на 51,7 мільйона або на 39 відсотків більше, ніж торік, до місцевих скарбниць – 81,4 мільйона, що перевищило минулорічні надходження на 34 мільйони або на 72 відсотки.

Із загальної суми, що надійшла з початку року, 236,5 мільйона забезпечили платники Василівського та Михайлівського районів, 8 мільйонів – Пологівського, Більмацького та Розівського районів, 6,5 мільйона – Вільнянського, Новомиколаївського районів, 5,4 мільйона – м. Запоріжжя, 4,5 мільйона – м. Токмак, Токмацького та Чернігівського районів, мелітопольські і веселівські промисловці сплатили майже два мільйони тощо.

Крім того, у січні-жовтні підприємства перерахували 154,3 мільйона гривень рентної плати за спеціальне використання води, у тому числі, до місцевих бюджетів – 77,2 мільйона, до державного – 77,1 мільйона.

Запоріжці сплатили понад півмільярда гривень військового збору

За десять місяців запорізькі платники податків спрямували до державного бюджету 511 мільйонів гривень військового збору (без даних великих підприємств, які обслуговуються в Запорізькому управлінні Офісу ВПП ДПС). Сплачена сума на 77 мільйонів або на 18 відсотків перевищила минулорічну. Про це повідомив в. о. начальника Головного управління ДПС у Запорізькій області Руслан Рачинський.

Середньомісячні надходження платежу зросли порівняно з 2018 роком на 7,7 мільйона – до 51 мільйона.

З початку року майже 265 мільйонів гривень забезпечили суб'єкти господарювання та мешканці м. Запоріжжя. Від платників м. Енергодар, Кам'янсько-Дніпровського та Великобілозерського районів надійшло 63,2 мільйона, м. Мелітополь, Мелітопольського та Веселівського районів – 46 мільйонів, м. Бердянськ, Бердянського та Приморського районів – понад 37 мільйонів, Вільнянського та Новомиколаївського районів – 22,8 мільйона, Пологівського, Більмацького та Розівського районів – 18,6 мільйона, Оріхівського та Гуляйпільського районів – 15,7 мільйона, Василівського та Михайлівського районів – 15,1 мільйона тощо.

Станом на 1 листопада у м. Запоріжжя та Запорізькій області військовий збір сплачують 70,8 тисячі компаній, підприємців та громадян.

Що потрібно знати працедавцям для оформлення працівника на роботу – запорізькі податківці надали роз'яснення

Повідомлення про прийняття працівника – важлива складова оформлення трудових відносин. Що необхідно знати працедавцям перед допуском робітників – фахівці податкової служби надали консультації під час засідання круглого столу, який сьогодні відбувся в Запорізькому міському центрі зайнятості.

Як повідомила завідувачка сектору розгляду звернень платників податків управління податків і зборів з фізичних осіб Головного управління ДПС у Запорізькій області Олена Бессонова, повідомлення про прийняття на роботу подає керівник підприємства, установи, організації або фізична особа-

підприємець до територіальних органів ДПС за місцем обліку. Вона підкреслила, зробити це необхідно до початку роботи працівника за укладеним трудовим договором. Документ можна направити до податкової служби в електронній формі з використанням кваліфікованих сертифікатів відкритих ключів.

Було наголошено, допуск працівника до роботи без повідомлення ДПС є порушенням законодавства, за яке передбачена фінансова відповідальність.

У ході круглого столу роботодавцям роз'яснили аспекти щодо оплати праці, оподаткування заробітних плат ПДФО, ЄСВ і військовим збором, а також застосування податкової соціальної пільги.

Під час спілкування суб'єкти господарювання отримали відповіді на інші питання щодо сплати податків.